4

PLANCTVS

VERITATIS

AVGVSTINIANÆ

in Belgio patientis.

Audite hæc omnes gentes: auribus percipite omnes qui habitatis Orbem.

Quique terrigenæ & filij hominum: ſimul in vnum diues & pauper. Pſalm. 48.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

SANCTISSIMO
DOMINO NOSTRO
INNOCENTIO X.
PONTIFICI MAXIMO.

BEATISSIME PATER.

Inter pernicioſiſſimas Hęreſes, quibus Satanas Eccleſiam impetijt, facilè ſibi primum vendicat locum Ariana; quæ non tantùm in vulgus virus ſuum immiſerat, ſed & primaria populorum capita inuaſerat; vt tandem errore manifeſtato, *ingemiſcens Orbis Terrarum ſe Arianum eſſe, miratus ſit.*

Viam ſibi fecerunt Ariani, vt hæc peſtilentiſſima tabes vehementiùs graſſaretur, & totum Orbem peruaderet, præoccupatâ potiſſimum amicitiâ, & poteſtate Principum, quos adulationibus, ementitâ Sanctitate, fucatâ ſcientiæ ſubtilioris apparentiâ, ſibi deuinxerant: Ita vt teſte Severo Sulpitio: *Omnes ferè duarum Pannoniarum Epiſcopi, multiq; Orientalium, ac tota Aſia, in eorum perfidiam coniuraſſent, quorum maior pars coacti* Lit 2.
metu, & factione in ſtudia partium conceſſerunt: paucis quidem, quibus fides Sac.
chara, & veritas potior erat, iniuſtum iudicium non recipientibus. Hiſtoriæ.

His porrò ſtratagematibus, impium ſuum bellum aggreſſi ſunt. Primò namq; pijſsimum Imperatorem *Conſtantinum* ſuis verborum lenocinijs aggreſsi in tantum progreſsi ſunt, vt (teſte Seuero) *Imperator deprauaretur: dumque ſibi Religionis officium videretur implere, vim perſecutionis exercuerit: pulſi in exilium Epiſcopi: ſæuitum in Clericos: animaduerſum in Laicos, qui ſe ab Arianorum communione ſeparauerant.* Actumque videbatur de fide Orthodoxa, niſi Nicæna Synodus præoccupaſſet. *Huius* enim mali *cauſa* (inquit Seuerus) *Synodus apud Nicæam ex toto Orbe contrahitur: trecentis ſiquidem & duo de-viginti Epiſcopis congregatis, fides plena*

 conſtri-

conſcribitur, hæreſis Ariana damnatur, Imperator Decretum Epiſcopale complectitur. Ariani nihil contra ſanam fidem retractare auſi, ſe quoque tanquam acquieſcentes, nec aliud ſentientes, Eccleſijs miſcuerunt.

Sed non hic ſtitit eorum perfidia: *manebat enim in pectoribus eorum inſitum in Catholicos viros odium.*

Secundùm igitur ſtrategema aggrediuntur: & vt proſequitur Seuerus: *aduerſus quos de fide diſceptare non poterant, eos ſubornatis accuſatoribus, fictiſq; criminibus appetebant. Itaque primum,* Athanaſium *Alexandriæ Epiſcopum, Iuris-conſultum, qui apud Nicænam Synodum Diaconus adfuerat, aggrediuntur, abſentemq; condemnant &c. Imperatoremq; eo-vſque compellunt, vt* Athanaſius *exulatum ad Gallias mitteretur. Verum Orthodoxis iniuſtitiam aduertentibus, mox in Aegypto octoginta Epiſcopi congregati,* Athanaſium *iniuſtè condemnatum eſſe pronuntiant, & re ad Conſtantinum relatâ, Imperator iubet ex toto Orbe apud Sardicam Epiſcopos congregari, atque omne Iudicium, quo* Athanaſius *damnatus fuerat, retractari. Inter hæc Conſtantinus moritur: Synodus tamen congregata iam Conſtantino Imperatore,* Athanaſium *abſoluit.* Quid faciat demum condemnata Arianorum perfidia?

Tertiò, Nacti Imperatoris Conſtantij hominis ad impia inclinati, ſubſtitutionem, Ariani nihil ſibi priùs agendum rati, quàm vt *Athanaſium* Eccleſia ſubmoueret, qui ſempor eis velut murus obſtiterat: In *Athanaſium* iterum perſecutionem mouent: *& vbi dolo parum proceſſerant, vi agere decernunt (nam quodlibet audere atque agere facilè erat, Regis amicitiâ ſubnixis, quem ſibi prauis adulationibus deuinxerant) Valens vtique & Vrſatius Arianorum præcipua capita, cum alijs ſuis aſſeclis ita Palatium Conſtantij occupauerant, vt nihil ſine eorum nutu ageret Imperator, obnoxius quidem omnibus, ſed præcipuè Valenti deditus,* ob ficta vtique miracula, & Angelicam reuelationem de victoria impetrata Imperatori impoſitam: *Ita vt facilis ad credendum Imperator, palam dicere ſolitus eſſet: ſe Valentis meritis, non virtute exercitus viciſſe. Ab hoc initio illecti Principis extulêre animos Ariani, poteſtate Regis vſuri, vbi authoritate ſuâ parum valuiſſent.*

Igitur (inquit Seuerus) *cùm ſententiam eorum, quam de* Athanaſio *dederant, noſtri* (id eſt Orthodoxi) *non reciperent, Edictum ab Imperatore proponitur, vt qui in damnationem* Athanaſij *non ſubſcriberent, in exilium pellerentur.*

Quis tantę violentię obſiſtat?

Cæterum

Digitized by Google

Cæterum ait Seuerus, *à noſtris* (vtique Orthodoxis) *tum apud Arelatem, ac Buteras, Oppida Galliarum, Epiſcoporum Concilia fuêre. Et quidem hæc Orthodoxorum ſententia vniuerſalis.*

Petebatur, vt priuſquam in Athanaſium *ſubſcribere cogerentur, de Fide potiùs diſceptarent: nec tum de re cognoſcendum, cùm de Perſona iudicium conſtitiſſet.*

IVſta profectò & ſancta poſtulatio: Aduertebant enim Spiritu diuino inſpirati Orthodoxi Patres, laruam Arianorum, quippe qui, Liberio Pontifice aſſerente apud Baronium, Eccleſiam vniuerſam, & fidem in *Athanaſio* perſequerentur: vt nimirùm, *Athanaſio* & Catholicorum Principe accuſato, & crimine hæreſeos condemnato, tota Doctrina & fides Orthodoxorum, damnata cenſeretur, Arianiſmus verò reſurgeret, ac triumpharet.

Hanc itaque poſtulationem omnes vnanimiter Orthodoxi amplexati ſunt, & ſi qui coacti ſunt ſubſcribere: (inter quos *Dionſius* Mediolanenſium Epiſcopus) non aliter ſubſcripſerunt quàm ſe

In Athanaſij *damnationem conſentire, dùmmodo de Fide inter Epiſcopos quæreretur.*

SEd huiuſmodi ſubſcriptio perfidę Arianorum intentioni non ſuffecit. *Valens* enim *ſociją, eius*, ait Seuerus, *priùs* Athanaſij *damnationem extorquere cupiebant, de fide certare non auſi.*

Ab hoc itaque partium conflictu, agitur in exilium Paulinus *Treuirorum Epiſcopus*: & confictâ ad placitum ab Arianis, ſub Imperatoris nomine, epiſtolâ omni prauitate refertâ, in Sanctiſsimos Pontifices ſæuitur. Pelluntur in exilium *Euſebius Vercellenſis*, *Lucifer à Carallis*, Sardiniæ Epiſcopi, *Dionyſius Mediolanenſis* ſequitur, *Hilarius Pictanienſis* eamdem ſubit damnationem, donec etiam caput Eccleſiæ *Liberius*, Româ pelleretur. Ad Cathedras ſoli promouentur, qui in Arianorum ſimulationem & perfidiam, ſpe aut metu conſentiunt: eoque deuenitur, vt etiam *Vincentius Capuanus* Epiſcopus, primarius Sedis Apoſtolicæ Legatus, Arelatem à *Liberio* miſſus (qui & ad Concilium Nicænum, nomine

 Syluestri

Sylueſtri Papę, honorificentiſsimâ legatione fuerat perfunctus, & in Concilio Sardicenſi Iudex, cum alijs ſententiam pro abſolutione & iuſtificatione *Athanaſij* tulerat, & Arianis ſummè contrarius fuerat) importunitate Arianorum, & Conſtantij victus imperio, ſic deceptus atque coactus, damnationi *Athanaſij* ſubſcriberet, cum *Fortunatiano* Aquileiæ Epiſcopo, & *Hermino* Theſſalonicæ magni tunc nominis viris; vti & ſubſcripſerunt plerique per Italiam Epiſcopi, inter quos & ipſe *Liberius* Pontifex. Lugubres hos caſus deſcribit Eminentiſsimus Cardinalis *Baronius* ad Annum Chriſti 353. & ſeqq.

BEATISSIME PATER.

In eiuſmodi ferè tempora nos deueniſſe Filij tui Orthodoxi & obedientes in Belgio lugemus. Scęna enim quæ modò ſub Titulo & larua Reuerendiſsimi *Ianſenij* Epiſcopi Ipreniſis, cum Clericis Societatis I E S V agitur, iſtius lugubris Tragediæ filia eſt, & proles matri ſuæ non abſimilis. Quod enim in *Athanaſio* fecerunt Ariani, vt Eccleſiam perderent, hoc in *Ianſenio* faciunt Ieſuitæ, vt antiquam de Gratia & Libero arbitrio, Orthodoxorum doctrinam modò opprimant. Aures veritati præbe, veritatis Arbiter & Iudex, rem ab initio repetimus.

Circa finem Superioris Sæculi, ſub Ludouici Molinæ, & Leonardi Leſsij potiſſimum ducatu, quędam Doctrina noua prodijt, de Gratia, Libero arbitrio, & Prędeſtinatione, quæ quia Maſsilienſium ſeu Semipelagianorum caminos & fumos redolebat, & puriſſimæ Chriſti Redemptoris gratiæ integritati aduerſabatur, ac antiquis Orthodoxorum ſcholis Schiſma quoddam inuehebat; à facultatibus Academiarum Louanienſis, ac Duacenſis, per Cenſuras authenticas reiecta eſt; nec mitiùs habita ab Vniuerſitate Salmanticenſi: tandemque Liber Molinæ, tanquam doctrinam non ſanam continens, apud S. Sedem accuſatus eſt per Patres Prædicatores, non tamen illicò parte inauditâ proſcriptus.

Verùm Clemens VIII. rei grauitate perſpectâ, multis impendijs Romam euocatis ex varijs nationibus viris grauiſſimis & doctiſſimis, examen huius rei inſtituit, hac lege diſputantibus præſcripta, vt doctrina S. Auguſtini totius Diſputationis norma eſſet ac Regula.

Idemque quod Clemens VIII. inſtituerat examen, Paulus V. eiuſdem, vti Sanctæ Sedis, ita & ſanctæ voluntatis ſucceſſor, ad finem perduxit, Bullâ compilatâ (cuius exemplar in Archiuis Pontificijs

Romæ

Romæ aſſeruari à viris fide digniſsimis intelligimus) quâ controverſia tota ad mentem D. Auguſtini decidebatur, quinquaginta propoſitionibus Molinæ expreſsè diſertèque damnatis.

Quamuis autem hæc Bulla promulgata non ſit, ex ea nihilominùs manifeſtè patet, quæ fuerit Summorum Pontificum, poſt tam diuturnum & ſerium examen, mens & ſententia.

At quia Paulus V. quoaduſque ſuam proferrêt, & publicam faceret ſententiam: (quod ſe opportuniori tempore, recenti ſcilicet contra Venetos bello intricatus, præſtiturum pollicebatur) vetuiſſet, ne tantiſper pars vna, aliam erroris argueret; Clerici Societatis hanc occaſionem nacti, & hoc armiſtitio facti animoſiores, dormientibus velut hominibus, libris & ſcriptis editis, Nouitium Molinę dogma(quod, quia ſocij inuentum, Societati proprium fecerant) domi foriſq́;propagarunt.

Sic tamen vt cùm perpenderent, quidquid in hac materia noui extra S. Auguſtinum traderent, non minùs de falſitate, quàm grauitate eſſe ſuſpectum; Sanctiſſimum Doctorem inuitum licet & renitentem in ſuas partes pertrahere, & ad ſuas opiniones detorquere maximo conatu niſi ſunt: in hoc ſolo à Magiſtro ſuo recedentes, qui ſe Auguſtini caſtra deſerere palam & apertè profiteri non erubuerat. (a) Silente intereà Eccleſiâ, diſsimulantibus, titulo quietis communis, Academiarum Doctoribus, quibus Orthodoxam doctrinam, è pulpitis ſcholarum tradi & diſputari ſufficere videbatur.

(a) Audite Molinam dicentem in concord.

Liberi arbitrij qu. 23. art. 4. & 5. *Quia res eſt magni momenti, & valde lubrica, & hæc noſtra ratio conciliandi libertatem arbitrij cum diuina prædeſtinatione, à nemine quem viderim huc uſque tradita, ideò ſatiùs hæc duxi paulò fuſiùs explicare.* Paulò ante præmiſerat. *Quæ ſi data explanataq; ſemper fuiſſent, fortè neque Pelagiana hæreſis fuiſſet exorta, neque Lutherani tam impudenter arbitrij noſtri libertatem fuiſſent auſi negare &c. Neque ex Auguſtini opinione, concertationibuſq; cum Pelagianis tot fideles fuiſſent turbati, ad Pelagianoſq; defeciſſent. ſatiléq; reliquiæ illa Pelagianorum in Gallia, quorum in epiſtolis* Proſperi *&* Hilarij *fit mentio, fuiſſent extincta.*

Et rurſus, *Neque verò dubito, quin ab Auguſtino, & cæteris Patribus vnanimi conſenſu combrobata fuiſſet hæc noſtra de prædeſtinatione ſententia, ratioq; conciliandi libertatem arbitrij cum Diuina gratia, præſcientia, & prædeſtinatione, ſi eis propoſita fuiſſet.*

O vocem impudentem, & Calcalanum viro religioſò indignum, ac Sedis Apoſtolicæ iudicium corrigentem vel ſibi perperam ſubijcientem! Quaſi verò vnus Molina vel doctior, vel perſpicacior, vel ſanctior fuiſſet SS. Patribus & S. Auguſtino, *cuius doctrinam ſecundùm Prædeceſſorum meorum Statuta, Romana ſequitur & ſeruat Eccleſia,* ait Ioannes Papa II.

Non defuêre tamen Primarij inter Theologos viri, dolentes Orthodoxæ doctrinæ triticum in Concilijs Mileuitano, Carthaginenſi, Arauſicano, Dioſpolitato, Valentino, & alijs toties declaratæ, totieſque à Beatiſſimis Pontificibus approbatæ, ex taciturnitate importuna, veluti

culturæ

culturæ neglectu, zizanijs nouæ inuentionis ſuffocari, & doctrinam S. Auguſtini, decretis Conciliorum & Summorum Pontificum elogijs, totâ Eccleſiâ celebrem, & Canonibus inculcatam, eludi, atque indies in maius ac maius diſcrimen adduci.

Hos inter, nouiſſimis temporibus emicuit zelo Catholicæ Fidei & veritatis accenſus Reuerendiſſimus *Cornelius Ianſenius* ex Doctore Theologo Academiæ Louanienſis ad Epiſcopatum Iprenſem aſſumptus, conflictibus contra hæreticos feliciter confectis, vitæ probitate, pietate, omni eruditionis genere celeberrimus, qui diſputationum molem in Sancti Auguſtini intellectu & ſenſu conſiſtere animaduertens, vno volumine tribus tomis diſtincto (cui 20. & amplius annis inſudauerat) ſinceram S. Auguſtini mentem elucidare ac toti orbi Chriſtiano exponere voluit.

Quod opus (compoſitâ etiam præliminari epiſtolâ, eò iam edito demum repertâ) vt deuotus Eccleſiæ filius, Summo Pontifici dedicabat, ſed morte præuentus, & ad Dei iudicium properans, executoribus teſtamenti, publicæ luci tradendum commiſit.

Prodeunte volumine, quàm grata res fuit Auguſtini diſcipulis, tam acerba Clericis Societatis, Molinæ Sectatoribus viſa eſt, haud dubiè quia libri Author doctrinam & mores veterum Pelagianorum & Maſſilienſium accuratiùs deſcribens, proprios ipſorum pariter deſcripſiſſe videretur. Ad arma igitur ab eis conclamatum eſt, & theſibus, libellis, concionibus bellum aggrediuntur.

Quia verò hæc pro voto non ſuccedebant, vt quondam Ariani (abſit verbo inuidia) ita illi, pariter in proceribus, tum Eccleſiaſticis, tum ſæcularibus ludere attentarunt.

Cumque de fide & doctrina publicè cum Auguſtinianam doctrinam profitentibus de Gratia & Libero arbitrio diſceptare diffiderent: fœlicis recordationis Vrbani VIII. authoritatem & poteſtatem ſibi conciliare figmentis & querimonijs fucatis ſategerunt; non abſimili Pelagianis exemplo quos olim Zozimum Papam circumueniſſe, Herôte, & Lazaro Gallicanæ Eccleſiæ Epiſcopis eorumdem Pelagianorum accuſatoribus iram Pontificum ſuſtinere coactis, teſtis eſt Baronius.

Obtrudunt itaque magnum crimen eſſe, Tractatum ediſſe de Gratia; cùm tamen ipſi non ceſſaſſent, nec modò ceſſent, nouos quotidie libros de hac materia, nouis ſuis dogmatibus refertos procudere, eius facti in alium Cenſores, cuius quotidie erant Rei, vel potiùs, quod conſuetudine contrariâ, legem prohibentem (ſi quę fuerat) abrogando,

licitum

licitum fecerant, vt quod Iuſtitiâ & ratione non poterant, authoritate Superiore conſequerentur.

Quod etſi non plenè pro ſuo voto, eatenùs tamen conſecuti ſunt, vt Ianſenij Liber, & non minùs eorum Theſes aliaque vtrimque ſcrita (quia de Gratia tractabant) à Summo Pontifice prohibita ſint.

Sed non hic ſtetit eorum conatus, in hoc præcipuè collimantibus Societatis iſtius Clericis, vt quemadmodum Ariani olim *Athanaſium*, ſic ipſi *Cornelium Ianſenium* Eccleſiâ ſubmouerent, ſenſim doctrinam ſuam neotericam, aduerſario tanto ſuperato, antiquæ prçferendã opinanntes.

Hinc fictis criminibus *Ianſenium* appetentes, perſuadent in libro, cui titulus, Auguſtinus, propoſitiones à *Pio Quinto* proſcriptas reſuſcitari, & cum magno ſcandalo Catholicorum, ac contemptu S.Sedis, defendi.

Quibus prætextibus demùm obtinuêre, vt ſeueriore cenſurâ feriretur, quo factum eſt, vt tota S. Auguſtini doctrina, ac Conciliorum Eccleſiaſticorum & Summorum Pontificum de Gratia & Libero arbitrio, ex eodem Eccleſiæ Doctore deſumpta Sanctiſsima Decreta in diſcrimen condemnatæ fidei vocarentur.

Paſſim enim aduerſarij occaſione dictæ cenſuræ ſententias plures S. Auguſtini condemnatas eſſe, tum publicè, tum priuatim iactare cæperunt, quos inter quidam eò temeritatis proceſſit, vt Eccleſiam à D. Auguſtini pædagogia liberandam eſſe auſus ſit è pulpito proclamare, D. Auguſtinum Doctorem fuiſſe, qualis ipſe erat, D. Auguſtinum argumentis & obiectionibus Iuliani Pelagianorum Coryphæi non ſatisfeciſſe, D. Auguſtini Theologiam de traductione peccati originalis, eſſe ruſticanam.

Quod ipſum Concilia Regia, & Viri inter Belgas prçſtantiſsimi prudentiſſimique animaduertentes, auditis magni nominis Theologis, diplomate Apoſtolico promulgando ſuperſedendum eſſe cenſuerunt: donec de rei veritate, totaque cauſæ ſubſtantiâ, S.Sedes, partibus vtrimque auditis, iuridicè cognouiſſet. Tantique res hæc viſa eſt momenti, vt ea propter ad eandem S. Sedem è Belgio Legati miſsi fuerint ad inquirendum de veritate diplomatis, vt ſi verum deprehenderent, Sanctitati ſuæ cauſas ſub & obreptionis exponerent.

Verùm Clerici Societatis Palatium Apoſtolicum ita præoccupauerant, vt paucis, poſtquam dicti Deputati appulerant, diebus, Eminentiſsimus Cardinalis Barberinus, qui tum illic omnia poterat & agebat, Abbatem Sanctæ Anaſtaſiæ Pontificium in hiſce partibus Miniſtrum de illorum aduentu certiorem reddiderit, & ſimul ſecurum, quod nun-

B quam,

quam, ne per minimam quidem cogitationem, Sanctiſsimo Domino veniret in mentem, vt Bullam iſtam quacumque ſui parte immutaret, ſed ſemper intenderet, vt obſeruaretur, eique obtemperaretur. (A)

(A) Extractum ex copia Epiſtolæ ad Internuncium ſcriptæ, quæ inter cæteros articulos, ita ſonat. *Ho voluto dare à V. S. queſta notitia, por che, ſi à caſſo il Dottore Sinnich ſcriueſſe alla Vniuerſità di Louayna, & ad'altri diuerſamente, & daßi ſperanſa di reuocatione, o, di moderatione della Bulla par mantenerſe tutta via viui le conteſte & parcere la contumacia de i Refratari & deſſobedienti à queſta Conſtitutione, poſſa V. S. ſincerare ogni vno della verità del fatto, & aſicurare l'Vniuerſità di Flandra, & i Prelati di eſſa, che no caderà giamai vn minimo penſiero nelle mente della Santità ſui, di alterare in qualſisia parte queſtà Bolla, ma ſtara ſempre attenta, por che ſia conſeruatà & obedita, & V. S. prego dal Signore vero buenne. Roma 5. Decemb. 1643. era ſoſcrita dal Signore Card. Barberino.*

Euidens profectò argumentum animi præoccupati, cuius, & plura dicti Deputati in cauſæ progreſſu experimenta ſenſerunt. Quidquid enim apud dictum Cardinalem fecerint, quidquid vrſerint, nunquam obtinere potuerunt, vt liber Ianſenij legitimè examinaretur, & cum D. Auguſtini ſcriptis conferretur, vnde tamen præcipuè pendet Ianſenij defenſio, vt qui nihil aliud intenderit, quàm explicare & fideliſsimè proferre Auguſtini ſenſa.

Sed nec illud obtinere potuerunt, vt Bullam falſis extortam fuiſſe ſuggeſtionibus, argumentis in eam rem paratis oſtendere licere: tantùm abeſt, vt Ianſenij Patroni à limine iudicij arcendi ſint, quaſi ſatis ſuperque auditi.

Enimverò ſi animo pacato & affectibus libero perpendantur ea, quæ per plures Eccleſiæ Belgicæ Prælatos & Vniuerſitatis Deputatos acta ſunt, partim Romæ, partim in Belgio, ad obtinendam legitimam audientiam & ius defenſionis, cuilibet iure naturali, & Diuino debitæ, in cauſa tam graui, iuſtiſsimè conqueri licebit, in ea ipſa nos tempora incidiſſe, de quibus olim conqueſtus eſt *Lactantius* re non prorſus abſimili, alloquens *Conſtantinum* Imperatorem. Non eſt inquit, *apud me dubium, ô* Conſtantine *Imperator maxime, quin hoc opus noſtrum, quo ſingularis ille rerum Conditor, & huius immenſi* Rector *aſſeritur, ſi quis attigerit, ex iſtis ineptè Religioſis (vt ſunt nimia ſuſpicione impatientes) inſectetur etiam maledictis, execretur, ſeque inexpiabili ſcelere contaminari atque aſtringi putet, ſi hæc aut legat patienter, aut audiat. Ab hoc tamen, ſi fieri poteſt, humanitatis iure poſtulamus, vt non prius damnet, quam vniuerſa cognouerit.* Nam *ſi ſacrilegis & proditoribus, & veneficis poteſtas defendendi ſui datur, nec prædamnari quemquam, incognitâ cauſâ licet: non iniuſtè petere videmur, vt ſi quis erit ille, qui inciderit in hæc, ſi leget, perlegat: ſi audiet, ſententiam differat in extremum.*

Sed

Sed noui hominum pertinaciam: nunquam impetrabimus. Timent ne à nobis reuicti, manus dare aliquando clamante ipsâ veritate cogantur. Obſtrepunt igitur & intercedunt ne audiant: & oculos ſuos opprimunt, ne lumen videant, quòd offerimus. Quo planè ipſi diffidentiam ſuæ perditæ rationis oſtendunt, cùm neque cognoſcere, neque congredi audent, quia ſciunt ſe facilè ſuperari, & idcirco diſceptatione ſublatâ.

Pellitur è medio ſapientia, vi geritur res.

Vt ait Ennius. *Et quia ſtudent damnare, tamquam nocentes, quos vtique ſciunt innocentes, conſtare de ipſa innocentia nolunt. Quaſi verò maior iniquitas ſit, probatam innocentiam damnaſſe, quam inauditam: ſed vt dixi, verentur ne ſi audierint, damnare non poſſint.* Hæc ille, ſui, imo verò huius infœlicis temporis accuratus & veriſsimus delineator.

Id tantùm dictis deputatis Romæ conceſſum eſt, vt remedium aliquod expoſcerent aduerſus eos, qui occaſione dictæ Bullæ D. Auguſtini authoritatem in contemptum adducebant.

Super qua poſtulatione, poſt mortem Pontificis, Decretum ijs inſinuatum fuit, tam longè à precibus, quas porrexerant alienum, quam his quæ Cardinalis Barberinus Abbati S. Anaſtaſiæ litteris paulò ante relatis addixerat, conſentaneum.

Vt mirùm videri non debeat, miniſtrorum operâ, nomen *Ianſenij* in Bullam irrepſiſſe, etiamſi Sua Sanctitas non aliud mandaſſet, quàm vt denuò Bulla Pij V. in nudis & puris terminis vt ſonat, confirmaretur: disertè *cauendo, ne quis in ſua Bulla proprio nomine expreſſo ſugillaretur*, ita viuæ vocis ſuæ oraculo dictis Deputatis ipſa Sua Sanctitas in prima audientia declarauit, eandemque declarationem poſtmodum iidem Deputati adhuc Romæ exiſtentes memoriali ſuo impreſſo & oblato Eminentiſsimis Cardinalibus Commiſſarijs Supremæ & Generalis inquiſitionis, liberè & confidenter inſeruerunt, quod vtique facere non præſumpſiſſent in ipſa vrbe, præſente Cardinale Barberino, ipſoque Albizio prætenſæ Bullæ compilatore, ſine euidenti periculo carceris, aut triremium, niſi Cardinalis & Albizius certò ſciuiſſent Pontificem mentem ſuam claris & apertis verbis expreſsiſſe, ne, vt dictum eſt, nomen Ianſenij Bullæ inſereretur.

Vnde manifeſtum eua dit, præténſam Bullam n. n eſſe conformem menti, mandato & Decreto Pontificio, ſed contrariam.

Non abſimili ſtratagemate Abbatem S. Anaſtaſiæ, tuum BEATISSIME PATER in Belgio Miniſtrum (vt olim Ariani Vincentium Capuanum Apoſtolicę Sedis Legatum) ita in partes ſuas pellexerunt & captiuarunt, vt vix aliquid ad Romanæ Curiæ ſcientiam perueniat, niſi

quod Ieſuitæ dicto Miniſtro dictauerint, pleraque etiam ſecundùm eorum dictamen & ſententiam, mediante dicto Abbate S. Anaſtaſiæ, ab eadem Curia decernantur.

Sed ne aliquid Arianæ inuentionis his machinationibus deſit, factitatione publicâ (Edicto tamen nec viſo nec publicato, ſed ſolâ Abbatis S. Anaſtaſiæ aſſertione iactato) decernitur: vt deinceps nullus ad Dignitates & Officia Eccleſiaſtica, tam ſæcularia quàm regularia, promoueri valeat, niſi in damnationem *Ianſenij* (vt olim *Athanaſij*) ſubſcripſerit; imo Iuramento ſolemni *Ianſenium* abiurauerit. (a) Atque hæc omnia fiunt prætextu quidem obedientiæ erga Bullam, eiuſque obtentu, ſolâ tamen reuerà oculi nequam inuidiâ in antiquam & Orthodoxam S. Auguſtini doctrinam à *Ianſenio* fideliſſimè expreſſam.

(a) Formula Iuramenti, quod exigit Abbas Sanctæ Anaſtaſiæ Miniſter Apoſtolicus in Belgio.

EGo NN. profiteor me obedientem S. Romanæ Eccleſiæ, Sanctiſſimo Domino noſtro Innocentio X. Pontifici Maximo, eiuſq; Succeſſoribus: atque ideò me acceptaturum, prout de facto accepto, debitâ ſubmiſſione conſtitutionem fœlicis recordationis Vrbani VIII. editam, anno 19. ſui Pontificatûs, Incarnationis Dominicæ 1642. pridie nonas Martij, quæ incipit, In eminenti Eccleſiæ, *in qua prohibetur Liber* Cornelij Ianſenij, *cui titulus* Auguſtinus: *quam conſtitutionem ego integrè accepto, & cum ea in omnibus ſentio & conſentio, ac promitto me, quantùm in me fuerit, curaturum, vt præfatam Conſtitutionem omnes & ſinguli acceptent, & cum eadem in omnibus ſentiant & conſentiant: Ita ſpondeo & voueo, ac iuro: Ego idem NN. Sic me Deus adiuuet, & hæc S. Dei Euangelia.*

Nota 1. Hoc Iuramentum exigi ab omnibus prætendentibus aliquod beneficium, ſiue ſint Theologi, ſiue non, ſiue librum intelligant, aut legerint, ſiue non.

Nota 2. Bullam expreſsè dicere, in eodem libro multas ex propoſitionibus à Prædeceſſoribus noſtris olim vt præfertur, damnatis contineri, & magno cum Catholicorum ſcandalo & auctoritatis dictæ Sedis contemptu, contra præfatas damnationes & prohibitiones defendi.

Conſequenter, quicumque iurant ſe in omnibus cum dicta Bulla ſentire & conſentire, coram Deo & in effectu iurant, Ianſenium renouaſſe, & defendere multas propoſitiones damnatas, magno cum Catholicorum ſcandalo & contemptu Sedis Apoſtolicæ. Quod tamen falſiſſimum eſt, & ex inſpectione libri ad oculum patens. Hinc facultas Theologica Lou. obtulit ſæpiùs per libellum ſupplicem Sereniſſ. Archiduci Leopoldo, Bullam ſubmiſsè recipere & ſtrictiſſimè obſeruare, ſi Liber ille de vnica huiuſmodi propoſitione aut articulo conuinci poſſit.

Deinde hi qui Librum nec intelligunt nec legerunt, non poſſunt factum illud de Ianſenio affirmare ſub iuramento, ſine euidenti & inexcuſabili periurio, quia iurant quod ipſis eſt planè incognitum. Et tamen omnes ad illius præſtationem adiguntur importunè & ſine differentia, priuatâ auctoritate ſolius Internuntij viri nullâ prorſus ſcientiâ Theologicâ imbuti, ſine mandato Sedis Apoſtolicæ, de quo hactenùs non conſtitit, & contra expreſſam voluntatem Regis, litteris ſuis in Belgium ſcriptis ſæpiùs declaratam. O tempora! ô mores!

In cauſa non prorſus abſimili Thomas Morus vir conditione Laicus, præcedenti ſæculo coactus iurare in quandam legem Henrici 8. Angliæ Regis, conſtantiâ verè Chriſtianâglorioſè reſtitit, vt latè deſcribit Thomas Stapletenus in eius vita 16. *Obijciebatur,* inquit, *illi quarto, qui hoc iuramentum præſtiterunt, tales ac tanti viri ſunt, Epiſcopi, Doctores, Paſtores, Religioſi, Nobiles &*

Illuſtres

Illuſtres ac præſtantiſſimi viri, vt non ſolùm non temerè vel abſque periculo ſalutis, eorum iudicio, homo laicus & non nobiliſſimus accommodare ſe poſſit, verùm etiam quod accommodare debeat.

Quintò & postremò obijciebatur, cùm in plenis Regni comitijs publico omnium Ordinum conſenſu & auctoritate ſancita res ſit, exiſtimant omnes ad eius Decreti publici confeſſionem & approbationem, etiam in conſcientia eum teneri. Propter has ergo cauſas alij temerè & inconſultè, alij perìculose, alij denique improbè & pertinaciter Morum agere clamitabant, qui penè ſolus hoc iuramentum præſtare detrectauerit.

Ad hæc ſingula hoc ferè modo reſpondit Morus. *Ad quartum, Etſi omnes*, inquit, *in hoc Regno docti, prudentes, boni aliter ſentiant (quamquam facilè fieri poteſt vt multi ex illis non idem ſentiant, quod iurando ſentire videntur) tamen in alijs Orbis Chriſtiani partibus non pauciores ſunt, qui idem mecum ſentiant. Ex ijs autem qui ante nos vixerunt, aut omnes, aut penè omnes eiuſdem ſententiæ mecum fuêre: vt taceam de ſanctis Eccleſiæ Doctoribus, ac Patribus, qui idem planè docuerunt atque ſenſerunt, non omnes dico, & ſinguli, ſed certè tanto numero, vt vehementer optem, meam animam, eodem, quo illi ſunt loco ac ſtatu eſſe.*

Ad quintum atque poſtremum reſpondit. *Etſi Leges ciuiles ac locales obligent ſubditos ſub pœna temporaria, atque interdum etiam ſub æterna, tamen nemo tenetur iuramento aſſerere, omnes tales leges legitimè eſſe, ac rectè inſtitutas. Nemo etiam legi Ciuili aut regali obedire tenetur, quæ rationi aut pietati aduerſatur: ſed & in dogmatibus adhuc in Eccleſia dubijs & controuerſis, de quibus ipſi Docti & Sancti inter ſe diſſentiunt ſaluâ Fidei compage, qui alterutram tenet ſententiam, (v. g. circa conceptionem B. Virginis, eam non eſſe conceptam in peccato originali) nec contra illam quam tenet, vllâ lege iurare cogi poteſt: quia hoc eſſet contra conſcientiam iurare, nec vt conſcientiam ſuam mutet, & contrarium induat, vllâ lege locali aut regionali cogi poteſt, quia talia determinatè credenda præſcribere, ſolius eſt Concilij Generalis aut Legiſlatoris vniuerſalis. Iam verò in his, quæ planè ſunt in alteram partem determinata per Concilia generalia, aut Eccleſiæ conſenſum vnanimem, contra illa ſentire, loqui, conſcientiam ſibi formare, nullâ cogente lege poteſt, qui Chriſtianus eſt, & ſaluus eſſe vult: vtcumque multi, & docti id faciant, & ſuo exemplo alios ad ſe pertrahere conantur.* Hactenùs Morus & poſt eum, Stapletonus d. loco.

Quis verò tam peregrinus in doctrina Auguſtiniana & Decretis Conciliorum antiquorum de materia Prædeſtinationis, Gratiæ Chriſti, Liberi arbitrij &c. qui non videat maſculas iſtas reſponſiones prudentiſſimi & Illuſtriſſimi Viri, Angliæ qu ndam Cancellarij, & Martyris, aptiſſimè quadrare in præſentes nouitates & conatus de extorquendo iuramento aduerſus Auguſtinum Ianſenij, vt antiqua doctrina S. Auguſtini, ipſiuſque Eccleſiæ ſuffocetur, & intrudatur noua Moliniſtica, priſcis ſęculis prorſus incognita ipſo teſte & aſſertore Molina?

Cùm enim Theſes Ieſuitarum, & alia eorum ſcripta, eandem damnationem in Bulla ſubeant, ſolus iſto edicto, & profano Iuramento, *Ianſenij* liber. nullâ factâ mentione opuſculorum partis aduerſæ eidem damnationi ſubiectorum, abiuratur vt abiectâ S. Auguſtini Doctrinâ Molina cum ſuis præualeat.

Ita conſequenter fit, vt dignî dignitatibus & officijs arceantur, indigni aſſumentur: nec vllus dignitate, officio, aut beneficio deinceps donetur, niſi qui abiuratâ in *Ianſenio*, Auguſtini doctrinâ, ſe Ieſuitarum dogmata, ſenſus, iudicia ſecuturum aut profiteatur, aut mentiatur. Et hæc omnia nomine Sanctitatis Tuæ peraguntur: in quem errorem etiam aliqui Principes Viri (vt olim Imperator Conſtantinus) abducti ſunt, qui ſe putant Officium Religionis implere, dum partes Societatis ſtrenuè tuentur.

BEATISSIME PATER

His malis acti coactique, ad Tuos pedes ſupradicta omnia, vt narrata ſunt, non maledicentiæ alicuius affectu, ſed veritatis (quam Iuridice probare intendimus) zelo & amore deferimus. Scimus premi poſſe, ſed nunquam opprimi veritatem: iſtis tamen ſic conſiſtentibus erumpere ipſa non poteſt, niſi obſtetricante Tua Sapientia, & intemeratæ Sedis incorrupta manu. Tuam igitur Iuſtitiam obteſtamur, & cum Orthodoxis Patribus, tempore perſecutionis Arianæ, ſubſcribere quidem diplomati Vrbani VIII. Prædeceſſoris tui non recuſamus, imò nec in damnationem *Ianſenij* (ſi demeruiſſe inueniatur) conſentire: ſed vnicam Orthodoxorum Patrum poſtulationem, eâdem & æquali iuſtitiâ ijſdemque verbis poſitam, repetimus, & à Tua Beatitudine audiri efflagitamus, & vrgemus, nimirum

Vt priuſquam in Ianſenium *ſubſcribere cogamur, de Fide potiùs diſceptetur, nec tum demum de re cognoſcatur, cùm de perſona iudicium conſtiterit.*

HÆc eſt poſtulatio ab Orthodoxis Patribus antiquitus propoſita, & eorum Sanctitate firmata, quam tua Iuſtitia BEATISSIME PATER repudiare non poteſt, vtpote Iure Diuino humanoque ſubnixam, quæ fraudibus omnibus viam præcludit, ac iniurioſam præoccupationem aufert, quâ aduerſarij Arianorum veſtigijs inhærentes *priùs perſonæ damnationem extorquere cupiunt, de Fide & rei ſubſtantia diſputare non auſi.* Et quia cum Hilario Fidei extremum periculum aduertimus, tribus infrapoſitis Libellis Tuam benignam & iuſtam audientiam exoramus.

Primus Libellus Fidei.

ADuerte BEATISSIME PATER ſub larua condemnationis Libri *Ianſenij*, doctrinam Orthodoxam gratiæ per Chriſtum, infallibilitatem S. Sedis, & Conciliorum Eccleſiaſticorum, in diſcrimen vocari: S. Auguſtini tot Orbe celebrem, & ab Eccleſia canonizatam doctrinam eneruari, vt Neoterica Ieſuitarum ſubinferatur. Fidem igitur

igitur Antiquam Apoſtolicam, Catholicam, Romanam, quam tenet & tenuit Sancta Mater Eccleſia, quamque Sacroſancta Concilia, & Patres Orthodoxi tenuerunt, poſtulamus Tuâ Authoritate protegi: Tuâ Sapientiâ à mendis & ſpurijs vitulaminibus nouantium expurgari, gratiam Redemptoris per Chriſtum Dominum noſtrum, quâ Chriſtiani ſumus (ait S. Auguſtinus) & à Philoſophis Gentilium diſtinguimur, puritati priſtinæ & gloriæ ſuæ reſtitui. Illa enim, quam *gloriam gratiæ* vocat Apoſtolus, tam ingloria iam eſt & eo contemptus in Belgio venit, vt qui vel *gratiæ* nomen in publicis aut priuatis concionibus proferre audet, illico ſuſpicionem violatę authoritatis Bullę Vrbani VIII. incurrat. Quia igitur inobedientiæ erga Sanctam Sedem, imò & hæreſeos impudenter inſimulamur, hunc Tibi noſtræ obedientiæ, & Fidei Libellum præſentamus.

Proteſtatio Fidei.

NOs igitur Orthodoxæ Romanæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ filij, Fidem noſtram ac Obedientiam ſubiectis punctis notam fieri omnibus deſiderantes. Primò Obedientiam fidelem & ſinceram, religioſam, & efficacem, Tibi SANCTISSIME PATER, Tuæ Cathedræ, tuis Succeſſoribus, ac Vniuerſali Romanæ Eccleſiæ hoc ſcripto deuouemus, & nuncupamus.

Secundò Fidem quam Romana, Catholica, Apoſtolica, ac Orthodoxa hactenus tenuit, tenet, & vſque ad mundi finem tenebit Eccleſia, in omnibus & ſingulis Decretis, Articulis, Propoſitionibus, Definitionibus, profitemur & amplectimur, & omni errori, doctrinæ, dogmati, & opinioni illis contrariæ abrenuntiamus.

Tertiò, Infallibilitatem Sedis Apoſtolicæ in rebus Fidei decernendis agnoſcimus & confitemur.

Et in materia Prædeſtinationis, de Gratia Chriſti & Libero arbitrio, ſpecialiter infallibilitatem S. Sedis ſuſpicimus, quam & in Tuam Beatitudinem, SANCTISSIME PATER, Diuinâ Prouidentiâ deriuatam eſſe agnoſcimus: & omni circa materiam illa errori, vel peregrinæ, aut nouæ interpretationi renuntiamus.

Quartò, Et quia ſpecialiſsimè contra Pelagianos, & Maſilienſes ſiue Semipelagianos materia illa de Prędeſtinatione, Gratia Chriſti, Libero arbitrio, in Concilijs Africanis, & Arauſicano, Anteſignano S. Auguſtino ſiue in perſona, ſiue in doctrina ſua terminos, & declarationes

rationes ſuas accepit, conformiter, ad fundamenta quæ Saluator noſter in Euangelio aperuit, & doctrinam quam S. Apoſtoli *Petrus* & *Paulus* tradiderunt ac Patres Orthodoxi docuerunt, & nouiſſimè Concilium Oecumenicum Tridentinum compendio perſtrinxit. Decreta & fidem in præfatis Concilijs definitam amplectimur: repudiantes quidquid vel hæretica prauitas, vel curioſa nouitas, vel incerta ſcientiæ ſubtilitas, in quacumque ſchola illis difformè adinuenit, abhorrentes à nouis nominibus, quæ humana diſcordia finxit & ſparſit, vt nonnulli Moliniſtæ, Leſſiani, Ianſeniani nuncupentur: ſufficere autem, nobis, quod Chriſtiani & Catholici ſimus & appellemur.

Quintò proſcribimus omnes Propoſitiones à Pio V. proſcriptas, eâ Cenſurâ & eo ſenſu, quo proſcriptæ ſunt, & eos, qui illas reſuſcitant, & in ſenſu damnato defendunt, à noſtro conſortio reijcimus.

Secundus Libellus Iuſtitiæ.

ET quia Orthodoxæ Romanæ Eccleſiæ filij ſumus, quales nos profitemur: hinc pro tuenda *S. Auguſtini* doctrina eidem S. Matri noſtræ *in dotem relictâ* detinet nos pia ſollicitudo: quo minùs in condemnationem libri *Ianſenij* (cui titulus Auguſtinus) ſubſcribere audeamus. Ignorare enim non poſſumus defæcatiſsimam doctrinam *S. Auguſtini* in materia de Gratia, quam ſecundùm Summorum Pontificum

Ioan. Papa 2. Decreta, *Romana ſeruat & ſequitur Eccleſia*, cum magno ſcandalo & authoritatis S. Sedis contemptu in grauiſſimum diſcrimen reprobatæ doctrinæ adduci per prædicti Libri proſcriptionem, vt qui nihil aliud contineat, quàm ex omni parte ſibi conſonantem eiuſdem *S. Auguſtini* doctrinam, vti (ne temerè à nobis dictum exiſtimetur) parati ſumus in iudicio contentioſo liquidè demonſtrare. Quare tuam & Sanctę Sedis æquitatem obteſtamur.

Primò, quatenùs Aduerſarijs iniungatur, vt ſi quas Propoſitiones doctrinales in eo libro contineri contendant, quæ non ſunt *Auguſtini*, eaſdem ſpecialiter & in indiuiduo deſignent.

Secundò, Vt euocatis Epiſcopis, & Primarijs Academiarum Profeſſoribus eædem propoſitiones iudicialiter examinentur, & factâ accuratâ & fideli cum *S. Auguſtini* ſcriptis collatione, diſpiciatur; an reuerà eiuſdem *Auguſtini* non ſint.

Quod ſi dicto examine facto, deprehendatur allegatas Propoſitiones

nes (vti tamen neutiquam exiſtimamus) *Auguſtini* non eſſe, parati ſumus in condemnationem Libri *Ianſenij* ſubſcribere.

Tertius Libellus Charitatis.

ET vt Charitas Chriſtiana defunćto *Cornelio Ianſenio* non deſit, cùm ad Iudicium Eccleſiæ, & *Beatitudinis Tuæ* Tribunal à Ieſuitis euocetur, quaſi multas ex Propoſitionibus à Prædeceſſoribus Tuis olim damnatas, *magno cum Catholicorum ſcandalo, & authoritatis S. Sedis contemptu contra præfatas damnationes & prohibitiones defendat*, imò & paſſim ab ijſdem tamquam grauiſſimi criminis hæreſeos reus traducatur, Nos Alijteophili Auguſtiniani in Belgio, cùm quæſtio ſit FACTI & non IVRIS ad ipſius Libri contextum merum & litteram appellamus, inuocato nomine Domini coram Sanćtitate Tua litem conteſtari parati, aduerſus Clericos Societatis, & omnes alios, qui prædićtum crimen *Ianſenio* imponunt.

Intendentes

Primò, Probare illud eſſe calumniam meram & malitioſum figmentum. 1

2. Petere ius dici tum ſuper hac calumnia, tum ſuper alijs ſpecialiter hæreſeos, quæ dićto *Cornelio Ianſenio* ab aduerſarijs affićtæ ſunt.

3. Subire velle pœnam Talionis, ſi non probauerimus, modò ipſi (calumnijs probatis) pœnam falſi ſubeant.

His omnibus ſic propoſitis, Fidem, Iuſtitiam, Charitatem, quæ in Tua Sede reſidet inuocamus, vt Anathema tollatur de medio filiorum Tuorum, S. Sedis integritas conſeruetur, honor defunćto Epiſcopo reſtituatur, & aduerſus maledicorum linguas Viri probi tutelam accipiant. A Te malè (vt prætendimus) informato ad meliùs informandum appellantes: confiſi S. Sedem *patienter ſuſtinere, ſi Iuſtitia & Informatio veridiça tollat, quod prauâ fuerit illi inſinuatione ſuggeſtum.* Cap. 2. X de Reſcriptis.

C Toti

Toti autem Orbi hunc noſtrum Libellum manifeſtum fieri rogamus, vt Imperator, Reges, Principes ac Populi, ad quos hæc controuerſia peruenit, nos publicè & priuatim fidem Romanam intemeratam coluiſſe, obedientiam debitam voluiſſe reddere, Iuſtitiam quæſiuiſſe, pacem ſeruare contendiſſe agnoſcant.

Tua BEATITVDO ſit Iudex, omnes Principes Arbitri & Teſtes.

Amice Lector.

SEcundùm Libellum ſupplicem Sereniſsimo Archiduci LEOPOLDO circa initium Anni 1648, oblatum nomine Academiæ Louanienſis, quoad præſentem materiam, ad me Fideliter miſſum, non potui non publicum facere, vt omnibus conſtet, quàm iuſta ſit illius petitio, quàm humilis & ſubmiſſa in Sedem Apoſtolicam reuerentia, & ſonat prout ſequitur.

SERENISSIME PRINCEPS.

Quod iterum Celſitudinem Suam inter grauiſsimas Belgij curas interpellet *Academia Louanienſis* mouet eam, &, vt credit, iuſtiſsimè, grauitas & pondus illius cauſæ, quam nuper Libello eidem Suæ Celſitudini oblato humillimè expoſuit, Libri nimirùm Reuerendiſsimi Domini *Cornelij Ianſenij* Iprenſium quondam Epiſcopi (qui inſcribitur *Auguſtinus*) Bullâ fælicis recordationis Vrbani VIII. nuper proſcripti. Tantus ſanè dictę Academię zelus eſt, & iam inde à prima ſua erectione, tam prompta ergà Sedem Apoſtolicam obedientia, tanta illius Sedis, ac veræ & Apoſtolicæ Romanæ doctrinæ aduerſus vicinos & domeſticos penè hæreticos defenſio, & propugnatio, vt eo nomine ab ipſa Sancta Sede non elogia tantùm publica, ſed & ampliſſima priuilegia, & liberalitatem promeruerit: à qua quidem obedientia, in qua hactenùs fuit conſtantiſſima, nullo unquam tempore Deo dante poterit dimoueri.

Verùm

Digitized by Google

Verùm cùm prædicta Bulla eo potiſsimum innitatur fundamento, quod in dicto Libro multæ ex damnatis olim propoſitionibus contineantur, *& magno cum Catholicorum ſcandalo, & authoritatis dictæ Sedis contemptu contra præfatam damnationem renouentur ac defendantur in ſcandalum totius Chriſtianæ Reipublicæ, & Fidei Catholicæ perniciem*: id verò indubiè ſit facti nec novum ſit, Pontifices quandoque in facto decipi, prout exemplo Papæ *Zozimi* in hac eadem materia ab Cęleſtio hæretico circumueniri patet, ac idipſum in hoc quoque negotio eueniſſe certò habeat dicta Academia.

Vt illud faciliùs & expeditiùs demonſtrari poſsit, ſupplicat quam poteſt humillimè, ex multis illis olim à Sancta Sede damnatis propoſitionibus, vel vnicam deſignari, quam vti ante dictum eſt, renouet ac defendat Iprenſis Epiſcopus: aut etiam, ſi id placeat, vnicum doctrinæ, quam toto ſuo opere tractat capitalem articulum, qui cum doctrina & mente *S. Auguſtini* non conueniat, atque Sereniſſima Sua Celſitudo Commiſſarios delegare dignetur, coram quibus contrarium, quatenùs in facto conſiſtit, oſtendi queat, & cauſa ſcripto inſtrui, & ſic inſtructa ab eadem Sua Celſitudine, ſi ita viſum fuerit, mitti ad Regiam Suam Majeſtatem, & ab illa ad Sanctam Sedem, iudicio eius determinanda.

Quod ſi contingat ab Vniuerſitate, quod promittit, non præſtari, ac dictum Librum vel de vnica iſtiuſmodi Propoſitione, ſiue articulo conuinci, declarat ſe paratiſsimam, cum omni ſubmiſsione Bullam recipere, & in omnibus ſtrictiſsimè obſeruare.

Prælati etiam Ordinis Præmonſtratenſis Circariæ Brabantinæ Innocentiam Reuerendiſsimi Domini *Ianſenij* oſtendere & defendere parati, per Libellum ſupplicem petierunt audiri in Cancellaria Brabantiæ: ſed neque hi, neque Facultas Theologica, vt ſuprà, auditi in iudicio. Iudicet Orbis vniuerſus.

An maior iniquitas ſit probatam Innocentiam damnaſſe, quàm inauditam. vt ait Lactantius.

FINIS.

Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google